

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Делятинського психоневрологічного інтернату

11.09.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 11.09.2025 групою НПМ здійснено відвідування Делятинського психоневрологічного інтернату (далі – інтернат, заклад, ПНІ).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Черевко Марина Іванівна, головний спеціаліст відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Цикаленко Ірина Ігорівна, начальник відділу реалізації національного превентивного механізму в закладах соціального забезпечення та освіти Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Непийвода Людмила Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Цюмік Олександр Вадимович, фахівець з питань проведення фахових досліджень під час відвідування місць несвободи в рамках реалізації національного превентивного механізму (лікар-психіатр);

Боюк Лариса Тимофіївна, представник громадської організації;

Григор'єв Олег Валерійович, представник громадської організації;

Круцюк Оксана Володимирівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Заклад знаходиться за адресою: вул. Андрея Шептицького, 32, сел. Делятин, Делятинська селищна територіальна громада, Надвірнянський р-н, Івано-Франківська обл., 78442.

Керівник закладу – Браїляк Дмитро Ярославович.

Згідно з Положенням про Делятинський психоневрологічний інтернат, затвердженим рішенням Івано-Франківської обласної ради від 16.02.2024 № 867-29/2024, ПНІ є стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворюється для тимчасового або постійного проживання/перебування громадян (жінок) із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги,

соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в інтернаті.

Заклад розрахований на перебування 175 осіб. На день відвідування у ПНІ перебувало 163 підопічні жіночої статі, серед яких: які відносяться до маломобільних груп населення – 91 особа, 136 підопічних – дієздатні особи, 17 – визнані у встановленому законодавством порядку недієздатними та знаходяться під опікою закладу, 161 особам встановлено статус особи з інвалідністю, 5 підопічних інтернату мають статус внутрішньо переміщеної особи.

Заклад у 2024 році профінансовано на суму 31 290 259, 46 гривень.

Станом на 01.09.2025 заклад профінансовано на суму 18 152 748, 93 гривень.

Штатна чисельність працівників інтернату складає 15,0 штатних одиниць, з яких 79,0 шт. од. медичний персонал: лікар-психіатр без категорії – 1,5 шт. од.; завідувач медичного відділення – 0,5 шт. од.; ерготерапевт – 0,5 шт. од.; лікар-стоматолог без категорії – 0,5 шт. од.; сестра медична старша 2 категорії – 1,0 шт. од.; сестра медична з дієтичного харчування – 1 шт. од.; сестра медична вищої категорії – 6,0 шт. од.; сестра медична 2 категорії – 2 шт. од.; сестра медична 1 категорії – 1,0 шт. од.; сестра медична з масажу без категорії – 1 шт. од.

Згідно з тарифікаційним списком працівників ПНІ станом на 01.09.2025 у закладі наявні 4,5 вакантні посади.

Заклад має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, за спеціальностями: організація і управління охороною здоров'я, стоматологія, терапія, психіатрія та сестринська справа.

На день відвідування усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2024 № 1503.

Зі слів адміністрації інтернату, бригада екстреної (швидкої) медичної допомоги прибуває до закладу у випадку виклику у встановлений законодавством час.

У 2024 році у закладі померло 12 підопічних (причинами смерті здебільшого встановлено серцево-судинну недостатність).

У 2025 році в інтернаті померло 8 осіб (причинами смерті здебільшого встановлено серцево-судинну недостатність).

Територія ПНІ огорожена та озеленена, на території облаштовано місця для відпочинку, лави та гойдалки для відпочинку підопічних на свіжому повітрі (фото 1 – 4).

У закладі наявний План організації і проведення евакуаційних заходів, затверджений наказом директора інтернату.

Підопічні проживають у двох житлових корпусах. Розподіл по корпусах та кімнатах здійснюється медичним персоналом з урахуванням індивідуальних особливостей, діагнозу та стану здоров'я підопічних.

У кімнатах закладу проживає від двох до семи підопічних.

Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах ПНІ задовільне.

Підопічні забезпечені сезонним одягом та взуттям.

Постільна білизна, одяг підопічних та засоби гігієни персоналізовано. Для здійснення санітарно-гігієнічних процедур облаштовано санітарно-гігієнічні кімнати, а також проводяться банні дні.

У закладі організовано кімнату дозвілля де підопічні займаються рукоділлям, арт-терапією, малюванням, виготовляють картини з бісеру тощо (фото 5 – 7).

Окрім цього, підопічні користуються бібліотекою (фото 8).

Харчоблок закладу перебуває в належному санітарному стані.

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням, наявне денне та перспективне меню.

Працівники, які залучені до робіт в харчоблоці, вчасно проходять медичні огляди, що підтверджено відповідними записами в особистих медичних книжках.

З метою контролю за дотриманням якості та безпечності харчових продуктів при приготуванні і реалізації готової продукції від кожної партії приготовлених страв кухарем відбирається добова проба.

Сума витрат на харчування одного підопічного на один день становить 14,09 гривень, на медикаменти – 67,97 гривень.

Водопостачання у закладі забезпечується зі свердловини, яка розташована на території ПНІ. Якість питної води зі свердловини відповідає нормам державних санітарних норм та правил 2.2.4.171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» відповідно до результату санітарно-мікробіологічного дослідження питної води від 18.01.2025 № 2, проведеного Надвірнянським районним відділом «Івано-Франківський обласний лабораторний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України».

Усі підопічні ПНІ мають документи.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 69 підопічними та 13 працівниками закладу.

Скарг на жорстоке поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних до групи НПМ не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснювалось 15.02.2023, за результатами якого виявлено порушення прав підопічних:

на життя та безпеку;

на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання;

на охорону здоров'я та медичну допомогу;

на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло;

на свободу та особисту недоторканість;

на доступність, зокрема прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб;

на володіння, користування та розпорядження своєю власністю;

на професійну правничу допомогу.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились такі рекомендації:

1. Івано-Франківській обласній військовій адміністрації, Делятинському психоневрологічному інтернату забезпечити:

контроль за додержанням прав підопічних інтернату;

приведення підвального приміщення інтернату, яке визначено як укриття, у відповідність до Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579, та норм ДБН В.2.2.-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

безперешкодний доступ до питної води для підопічних, а також доступ на відстані витягнутої руки – для ліжкових хворих, відповідно до пунктів 32, 33 Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (CPT/Inf (98) 12);

облаштування житлових кімнат підопічних кнопками виклику персоналу;

приведення аптеки медичної частини інтернату у відповідність до Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.12.2003 № 584;

надання усвідомленої письмової згоди підопічними інтернату на психіатричну допомогу відповідно до статті 4 Закону України «Про психіатричну допомогу»;

контроль за призначенням підопічним препарату «Азалептол» з діючою речовиною «клозапін», а також забезпечити щомісячне гематологічне обстеження підопічним, які тривалий час приймають зазначений препарат, у відповідності до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 08.08.1995 № 147 «Про гематологічний контроль при лікуванні лепонексом (клозапіном)»;

ведення документації щодо стану здоров'я підопічних (соматичного та психічного) відповідно до Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 003/о «Медична карта стаціонарного хворого», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110;

проведення щорічного огляду підопічних лікарською комісією за участю лікаря-психіатра відповідно до статті 23 Закону України «Про психіатричну допомогу»;

надання підопічним, які того потребують, необхідного стоматологічного лікування та протезування;

належне ведення журналу травматизму та неухильне внесення випадків та обставин травмування підопічних до нього;

додержання в приміщеннях та санітарно-гігієнічних кімнатах інтернату вимог безбар'єрності, передбачених ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (зовнішні сходи житлових корпусів потребують ремонту, зовнішні сходи житлових корпусів облаштувати пандусами, нанести маркування на ребра першої та останньої сходинки сходових маршів, встановити комбіновані горизонтально-вертикальні допоміжні поручні у санітарно-гігієнічних кімнатах);

доступ для маломобільних підопічних до свіжого повітря;

контроль за проведенням реабілітації осіб з інвалідністю та виконанням реабілітаційних заходів відповідно до вимог статей 17, 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»;

підопічних у достатній кількості твердим інвентарем (приліжковими тумбами та столиками, столами та стільцями) відповідно до розділу X Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми).

У ході відвідування 11.09.2025 встановлено, що рекомендації надані за результатом попереднього відвідування виконані частково.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. На день відвідування НПМ у одному з житлових корпусів закладу тривав процес будівництва укриття (фото 9, 10), що зі слів керівника ПНІ відповідатиме всім встановленим вимогам безпеки, зокрема щодо забезпечення належної місткості, вентиляції, освітлення, санітарно-гігієнічних умов, а також доступності для осіб з інвалідністю та підопічних, які пересуваються з використанням допоміжних засобів.

Проте, станом на день відвідування, у разі оголошення у регіоні сигналу «Повітряна тривога» підопічні закладу продовжують перебувати у житлових кімнатах, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту

стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другого підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, а також вимогам питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

2. Під час відвідування встановлено, що в інтернаті не функціонує система пожежної сигналізації, що є порушенням вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

3. Під час відвідування інтернату відзначено тривожну атмосферу серед підопічних. Значна кількість осіб демонстрували ознаки збудження та стурбованості, що може свідчити про наявність психоемоційного дискомфорту. Окрім того, зафіксовано випадки нанесення підопічними тілесних ушкоджень одна одній, що може свідчити про неналежне лікування та відсутність належної корекції поведінкових розладів. Такі обставини викликають занепокоєння щодо стану їхнього здоров'я та якості наданого медичного догляду.

4. Під час конфіденційного спілкування встановлено, що деякі підопічні закладу висловлювали занепокоєння щодо стану свого здоров'я та зверталися з проханням до адміністрації закладу про проведення необхідних медичних обстежень, проте їхні звернення були проігноровані, що свідчить про порушення права підопічних на охорону здоров'я та створює ризики погіршення їх стану здоров'я.

5. Під час вивчення медичної документації закладу, групою НПМ встановлено, що для надання амбулаторної психіатричної допомоги у закладі використовується медична карта амбулаторного хворого (форма № 025/о). Однак, у порушення положень статті 11 Закону України «Про психіатричну допомогу» та вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 15.09.2016 № 970 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування», в оглянутій медичній документації відсутня затверджена наказом форма згоди особи на отримання амбулаторної психіатричної допомоги.

6. У порушення статті 14¹ Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» у закладі відсутні клінічні протоколи надання психіатричної допомоги, що є складовою системи стандартів у сфері охорони здоров'я, яка передбачає забезпечення якісного надання медичної допомоги.

7. У порушення вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.2019 № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги», у закладі відсутні протоколи догоспітальної допомоги, що знижує вчасне діагностування та подальшу якість надання необхідної допомоги пацієнтам у разі виникнення невідкладних станів.

8. У ході перевірки медичної документації підопічних закладу виявлено систематичне застосування лікарського препарату «Азапін» (клозапін) для лікування значної кількості осіб. Згідно із записами в медичних документах, препарат призначається протягом тривалого часу.

Однак, всупереч вимогам наказу Міністерства охорони здоров'я України від 08.08.1995 № 147 «Про гематологічний контроль при лікуванні лепонексом (клозапіном)» (далі – Наказ № 147), підопічним, які приймають цей препарат, не проводяться періодичні гематологічні обстеження.

Варто зазначити, що згідно з пунктами 3 та 4 Наказу № 147, пацієнтам під час терапії препаратами, що містять діючу речовину клозапін, має бути гарантовано регулярне гематологічне обстеження з метою попередження розвитку гранулоцитопенії або агранулоцитозу.

Таким чином, відсутність належного лабораторного контролю є грубим порушенням вимог Наказу № 147.

9. Незважаючи на наявність у закладі періодичних випадків отримання підопічними тілесних ушкоджень, медичними працівниками не складається довідка про фіксацію тілесних ушкоджень (форма первинної облікової документації № 511/о) відповідно до вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2024 № 186. Відсутність належної фіксації фактів тілесного ушкодження може перешкоджати ефективному розслідуванню випадків травмування у подальшому.

10. Листки лікарських призначень у закладі ведуться за застарілою формою, яка не відповідає вимогам наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29.05.2013 № 435 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності».

11. У приміщенні, де зберігаються лікарські засоби, відсутній термометр та гігromетр для здійснення контролю за температурою і відносною вологістю повітря. Відповідно до пункту 4 розділу II Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 16.12.2003 № 584, у приміщенні для зберігання лікарських засобів слід підтримувати температуру та вологість повітря, які відповідають вимогам інструкції для медичного застосування лікарського засобу. Відсутність термометра та гігromетра створює ризик порушення умов зберігання та може призвести до змін у хімічному складі

лікарських засобів. Це може знизити їх ефективність або зробити небезпечними для підопічних. Наприклад, деякі ліки можуть втрачати ефективність або навіть ставати токсичними при неправильних умовах зберігання.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

12. У ході відвідування закладу групою НПМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах інтернату, що є порушенням норм житлової площі на одну особу та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007).

Наприклад, площа однієї з кімнат становить 25,68 м² (фото 11), а сама кімната розрахована на проживання 7 осіб (фото 12). Відтак на одну особу припадає 3,67 м². Зазначене порушує передбачені чинним законодавством норми площі на особу (8-10 м²).

13. У порушення Мінімальних норм в кімнатах недостатня кількість твердого інвентарю, а саме: приліжкових тумб, стільців за кількістю місць, столів, шаф для зберігання речей (фото 13, 14).

14. У закладі відсутнє дієтичне харчування, що враховувало б вік та стан здоров'я підопічних, що є порушенням вимог пункту 6 Типового положення про психоневрологічний інтернат, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 957.

Відсутність належного дієтичного харчування може призвести до погіршення стану здоров'я підопічних, особливо тих, хто потребує спеціальних дієт через наявні хронічні захворювання або вікові особливості. Це порушення також може негативно вплинути на загальний рівень надання медико-соціальних послуг у закладі та створює ризик недотримання стандартів догляду за підопічними.

15. У закладі використовується пошкоджений металевий посуд (фото 15, 16) що принижує гідність підопічних та порушує їх право на достатній життєвий рівень. Окрім того, зазначене не відповідає рекомендаціям пункту 34 розділу III Восьмої Загальної доповіді [CPT/Inf (98) 12] Європейського комітету із запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, і унеможливорює створення позитивного терапевтичного середовища для підопічних.

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України, стаття 25 Закону України «Про психіатричну допомогу»).

16. Під час конфіденційного спілкування з підопічними групою НПМ встановлено, що в закладі існує практика поміщення підопічних, які схильні до

девіантної поведінки, до окремої кімнати, в якій вони можуть перебувати протягом 5–7 днів або навіть декілька тижнів (фото 17, 18).

Попри застосування у ПНІ ізоляції, відповідні випадки не фіксуються у медичній документації закладу, що є порушенням вимог статті 8 Закону України «Про психіатричну допомогу» та наказу Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 240, які передбачають обов'язкове документування випадків застосування обмежувальних заходів із зазначенням підстав, тривалості, стану особи та рішень лікаря.

Такий підхід порушує право на свободу та особисту недоторканість, гарантоване статтею 29 Конституції України та статтею 5 Європейської конвенції з прав людини. Європейський суд з прав людини неодноразово наголошує на тому, що будь-яке позбавлення свободи, навіть короткотривале, має бути законним, обґрунтованим, пропорційним і супроводжуватися належними процесуальними гарантіями, зокрема фіксацією в документації та можливістю оскарження.

Відсутність обліку і контролю за застосуванням випадків ізоляції підопічних позбавляє підопічних мінімальних гарантій захисту від свавільного поводження, створює ризик зловживань і прямо порушує їхні права на свободу та особисту недоторканість.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

17. Не всі приміщення житлових корпусів ПНІ у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

один із житлових корпусів закладу не обладнано ліфтом або підйомником, що унеможливорює організацію прогулянок для маломобільних та ліжкових хворих підопічних, які проживають вище першого поверху житлового корпусу;

у коридорах житлових корпусів закладу відсутні горизонтальні поручні для полегшення пересування підопічних, які віднесені до маломобільних груп населення (фото 19);

відсутнє маркування першої та останньої сходинок сходових маршів (фото 20) (зазначене порушення усунуте за час складання звіту (фото 21).

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Європейської конвенції з прав людини).

18. У житлових кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна особа, відсутні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур.

Зазначене створює умови, за яких неможливе забезпечення приватності підопічним та наявності позитивного терапевтичного середовища, що не

відповідає пункту 34 розділу III Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводження чи покарання.

19. У санітарно-гігієнічних кімнатах відсутні двері для забезпечення права на приватність підопічних при здійсненні санітарно-гігієнічних процедур (фото 22).

В окремих санітарно-гігієнічних приміщеннях унітази розташовані поруч із ванною без жодного відокремлення.

20. У санітарно-гігієнічній кімнаті закладу на першому поверсі наявне незатонуване вікно. Вказане є порушенням права на повагу до приватного і сімейного життя, гарантованого статтею 8 Європейської конвенції з прав людини. Відсутність належного захисту приватного простору в такому приміщенні порушує конфіденційність і створює умови для стороннього спостереження, що негативно впливає на психологічний комфорт і гідність осіб, які користуються цією кімнатою.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Івано-Франківській обласній військовій адміністрації, Івано-Франківській обласній раді:

вжити заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності закладу.

2. Делятинському психоневрологічному інтернату забезпечити:

- облаштування приміщення укриття закладу;
- належного функціонування системи протипожежної сигналізації закладу;
- підопічних належною медичною допомогою;
- отримання від підопічних згоди на амбулаторну психіатричну допомогу;
- складання клінічних протоколів надання психіатричної допомоги;
- складання протоколів догоспітальної допомоги;
- складання медичними працівниками довідки про фіксацію тілесних ушкоджень;
- проведення регулярного гематологічного контролю підопічним, які проходять курс лікування препаратом, у складі якого є діюча речовина клозапін;
- дотримання вимог зберігання лікарських засобів;
- належну організацію дієтичного харчування для підопічних;
- облаштування житлових кімнат інтернату відповідно до Мінімальних норм;
- дотримання норм житлової площі на одну особу;
- оновлення посуду;

здійснення ізоляції підопічних виключно з медичних підстав та відповідно до норм чинного законодавства;

дотримання вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

забезпечення приватності підопічних під час здійснення санітарно-гігієнічних процедур.

Додатки: фотоматеріали на 6 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст відділу реалізації
національного превентивного механізму
в закладах соціального забезпечення та
освіти Департаменту з питань реалізації
національного превентивного механізму
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Марина ЧЕРЕВКО

Фотоматеріали:

Фото 1

Фото 2

Фото 3

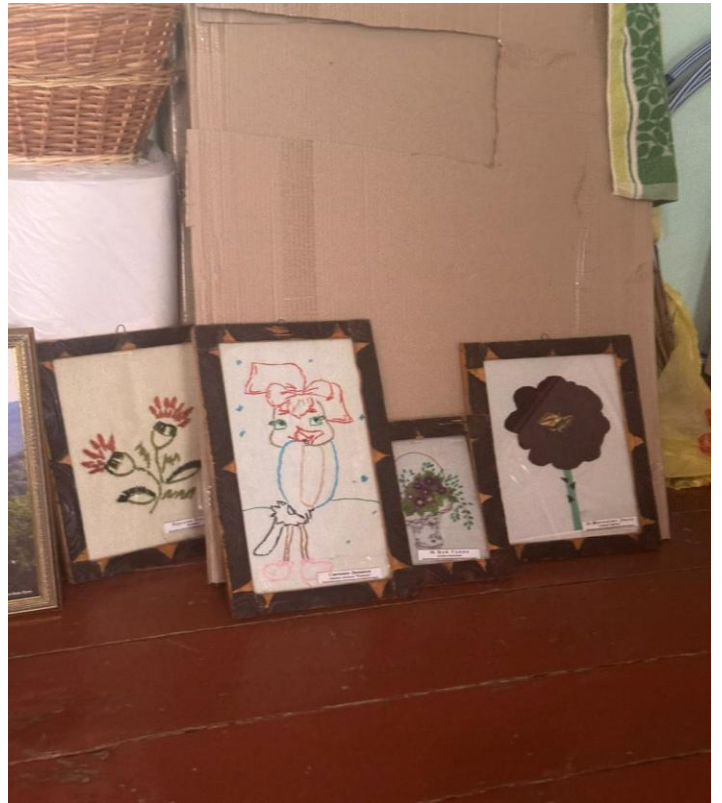
Фото 4

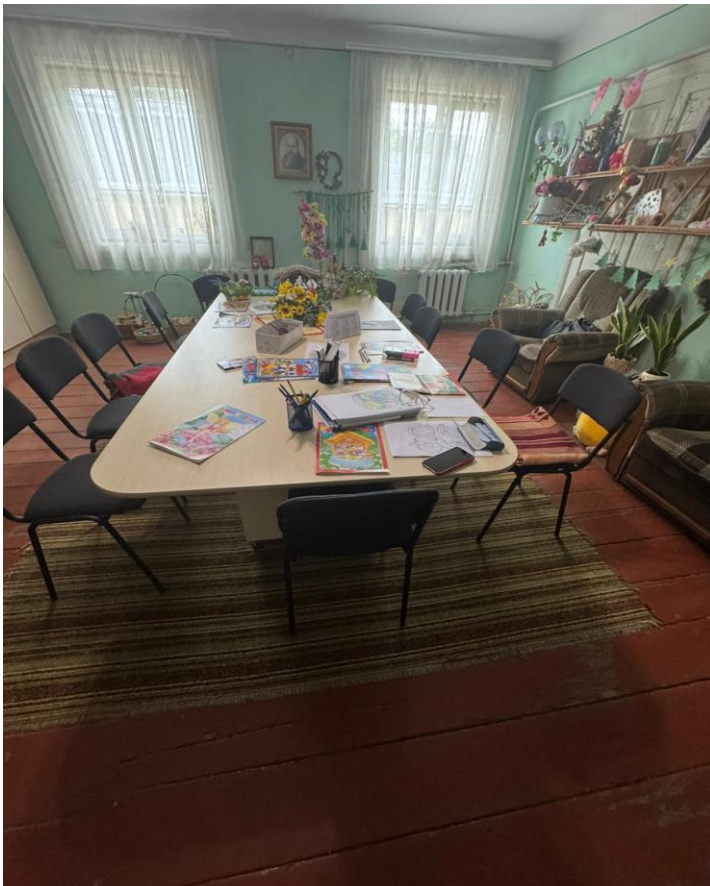
Φοτο 5

Φοτο 6

Φοτο 7

Φοτο 8

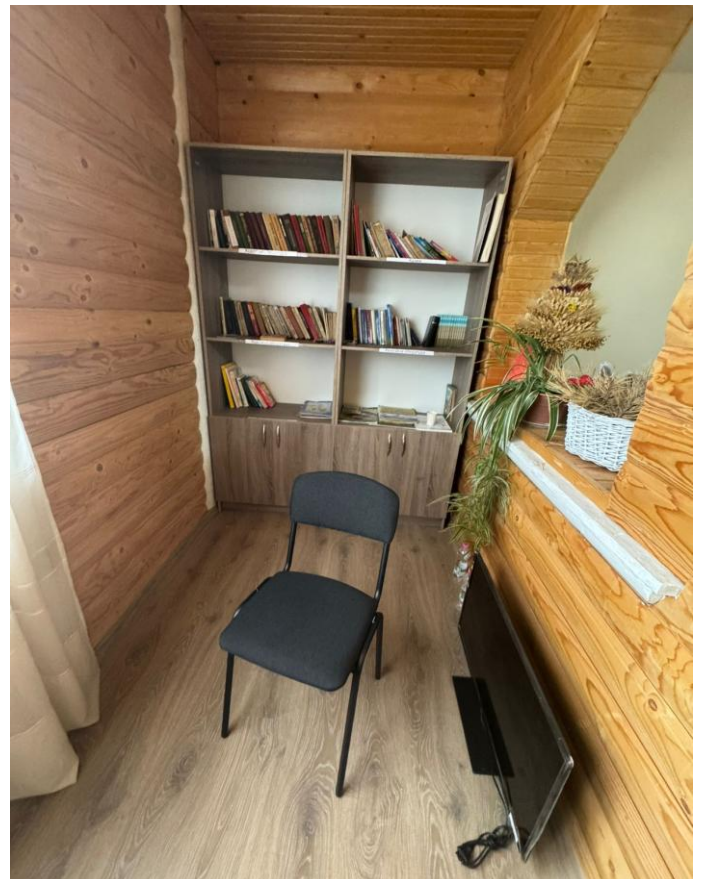

Фото 9

Фото 10

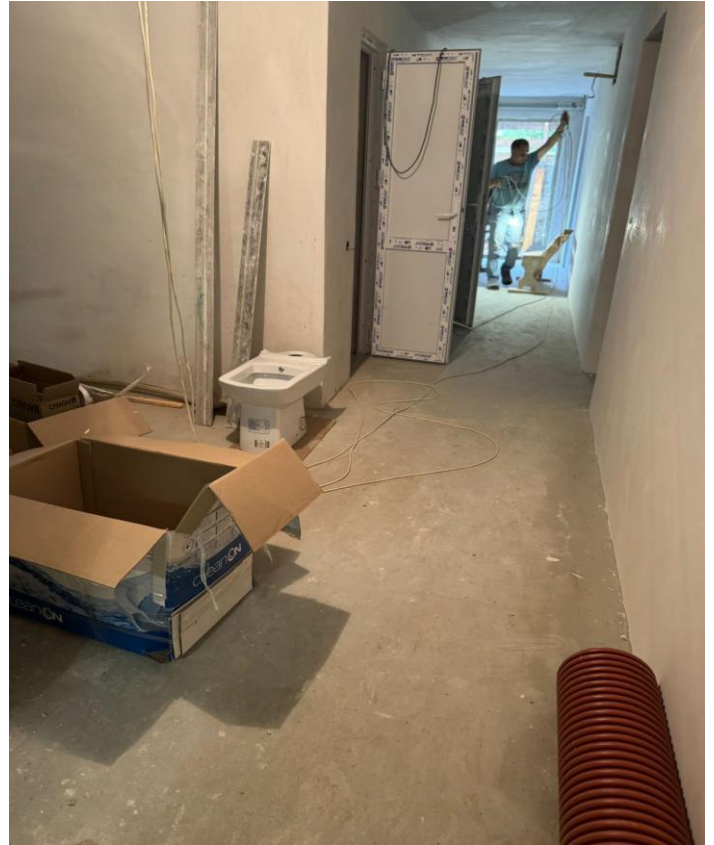

Фото 11

Фото 12

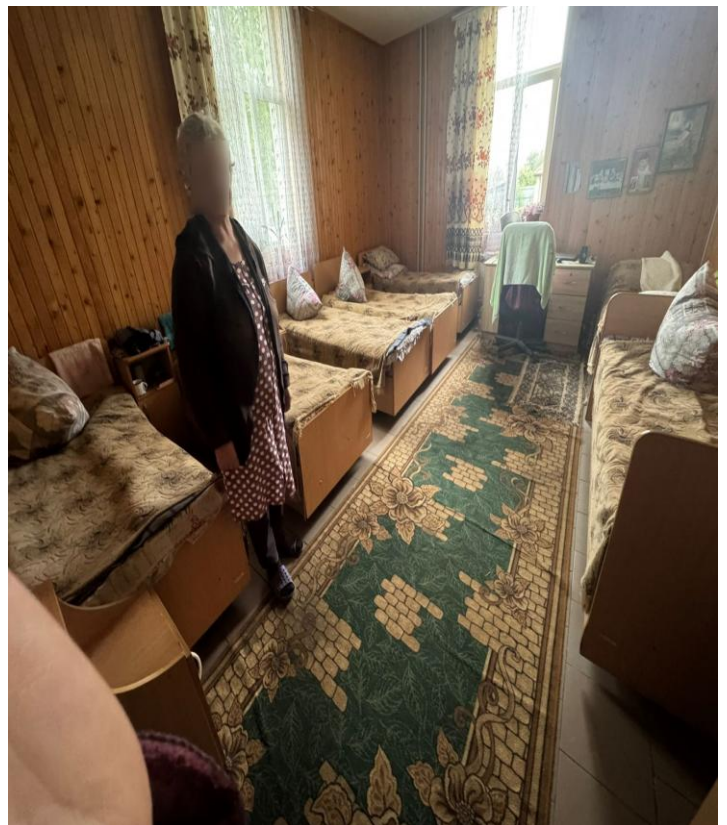

Фото 13

Фото 14

Фото 15

Фото 16

Фото 17

Фото 18

Фото 19

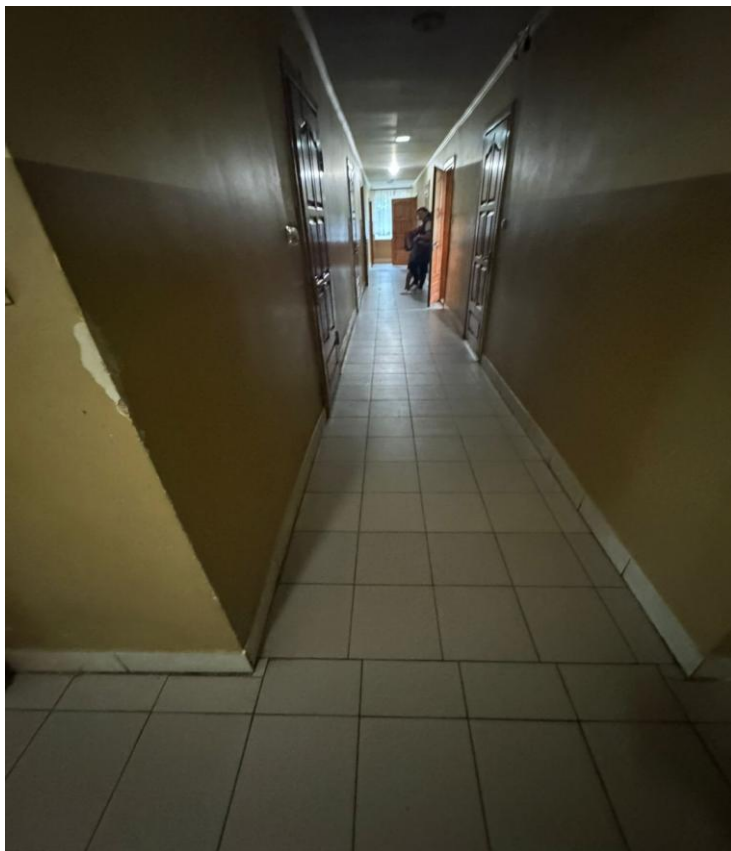

Фото 20

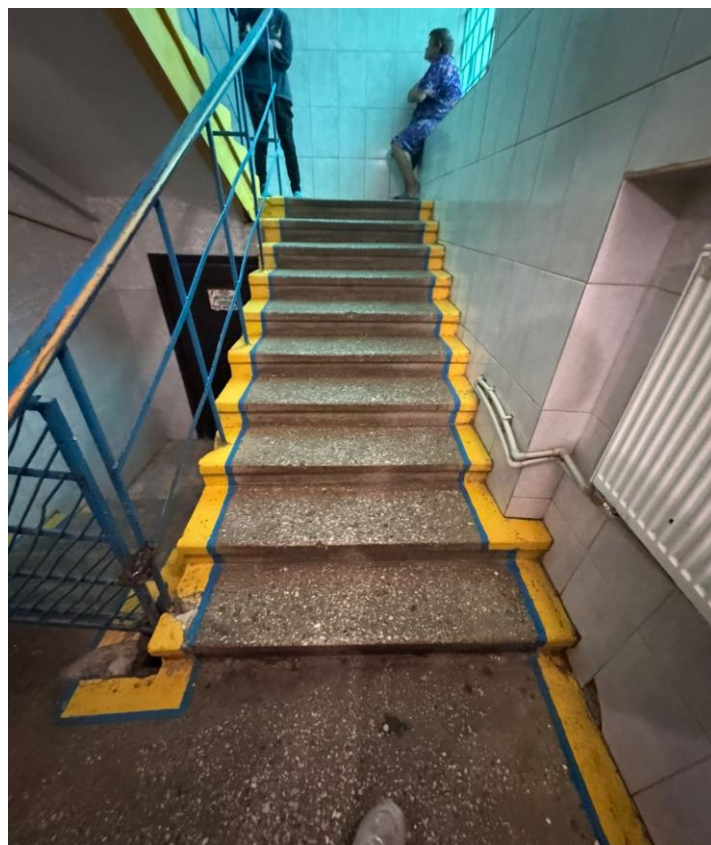

Фото 21**Фото 22**